

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Obywatelskich

Al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

Tel. 827 42 02

Fax. 827 64 53

Warszawa, 12 grudnia 2000 r.

34944

RPO/348943/III/IM/LN

Pan

Jan Lityński

Przewodniczący

Komisji Polityki Społecznej

Sejmu RP

WARSZAWA

Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku z prowadzonymi pracami nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25 ze zm.) zwracam się do Pana Przewodniczącego z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości rozszerzenia zakresu projektowanych zmian w przedmiocie umorzenia lub odroczenia terminu płatności składek na to ubezpieczenie.

Zgodnie z art. 41 a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolnika (Dz. U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25 ze zm.) w wyjątkowych przypadkach, na wniosek zainteresowanego, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego lub upoważniony przez niego pracownik Kasy, może odroczyć termin płatności składek, rozłożyć spłatę na raty lub należność umorzyć.

Wraz z wejściem w życie tego przepisu (1 stycznia 1997 r.) został skreślony przez art. 1 pkt 12a ustawy z dnia 12 września 1996 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników ((Dz. U. Nr 124, poz. 585) pkt 2 art. 36, na mocy którego na decyzje w sprawach umorzenia lub odroczenia terminu płatności składki przysługiwało odwołanie do sądu w terminach i na zasadach określonych w

przepisach Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu odrębnym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Zmiana stanu prawnego doprowadziła do licznych nieprawidłowości w działaniach Oddziałów Regionalnych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Oddziały KRUS zaczęły wydawać decyzje uznaniowe, od których - ich zdaniem - odwołanie nie przysługuje. W konsekwencji w decyzjach oddziałów KRUS nie zamieszczano pouczeń o środkach zaskarżenia.

Od niedawna skargi na tego rodzaju decyzje zaczęły być kierowane - stosownie do art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. Nr 74, poz. 368 ze zm.) - do tego Sądu (por. postanowienie NSA z dnia 30 czerwca 2000 r., sygn. akt III SA 715/00, nie publ.).

Niezależnie jednak od powyższego uważam, że przesłanki umarzania należności ze składek powinny zostać sprecyzowane w przepisach ustawy, a od decyzji w tych sprawach powinno przysługiwać odwołanie do właściwego sądu w terminie i na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego.

Taka regulacja; w pełni odpowiadająca konstytucyjnemu prawu do sądu, została wprowadzona z dniem 1 stycznia 1999 r. do systemu ubezpieczeń społecznych w przepisach art. 28 i 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm.).

Działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 1991 r. Nr 109, poz. 471 ze zm.) uprzejmie proszę Pana Przewodniczącego o rozważenie możliwości poddania wnioskowanych zmian ocenie Sejmowej Komisji Polityki Społecznej.

Z wyrazami szacunku

/-/ Prof. dr Andrzej Zoll